



Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.05.326

**Inventaris van het archief van de
Ministeriële Commissie
Onafhankelijkheid Suriname en de
Interdepartementale Stuurgroep
Onafhankelijkheid Suriname, 1973-
1975**

Versie: 12-06-2019

CAS 1273

Nationaal Archief, Den Haag 2009

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Instelling.....	8
Werkzaamheden MICOS-ISOS.....	8
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	9
Inhoud en structuur van het archief.....	10
Selectie en vernietiging.....	10
Verantwoording van de bewerking.....	10
Ordening van het archief.....	10
Verwant materiaal.....	11
Beschikbaarheid van kopieën.....	11
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	13

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Ministerie van Buitenlandse Zaken: Ministeriele Commissie Onafhankelijkheid Suriname (MICOS) en de Interdepartementale Stuurgroep Onafhankelijkheid Suriname

Archiefbloknummer:

Z245

Omvang:

16 inventarisnummer(s); 0,60 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Ministerie van Buitenlandse Zaken / Ministeriële Commissie Onafhankelijkheid Suriname (MICOS)

Ministerie van Buitenlandse Zaken / Interdepartementale Stuurgroep Onafhankelijkheid Suriname (ISOS)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archiefblok geeft inzicht in de rol die Buitenlandse Zaken heeft gespeeld in de onderhandelingen die gevoerd zijn binnen de Commissie, Stuurgroep en Taakgroep. De stukken bestaan naast agenda's, notulen en overige vergaderstukken van de commissie ook uit memoranda van, voornamelijk, de Ambassadeur in Algemene Dienst (AMAD).

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Ministerie van Buitenlandse Zaken: Ministeriele Commissie Onafhankelijkheid Suriname (MICOS) en de Interdepartementale Stuurgroep Onafhankelijkheid Suriname, nummer toegang 2.05.326, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, BuZa / MICOS, 2.05.326, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

1

Suriname was vanaf de tweede helft van de zeventiende eeuw een Nederlandse kolonie. Na de Tweede Wereldoorlog keerde het tij voor kolonistors en verkregen veel landen hun onafhankelijkheid. Suriname kreeg in 1954 een status-aparte, wat een grote mate van zelfstandigheid ten opzichte van Nederland met zich meebracht met betrekking tot interne aangelegenheden. Alleen buitenlandse zaken, defensie, mensenrechten, het rechtssysteem en de opbouw van het ambtelijke apparaat waren nog zaken waar het gezag bij Nederland bleef liggen.

De roep naar volledige onafhankelijkheid nam in Suriname ondanks deze grotere vrijheid toe. Om deze weg naar onafhankelijkheid van Nederlandse zijde te begeleiden werd de Ministeriële Commissie Onafhankelijkheid Suriname (MICOS) in het leven geroepen onder voorzitterschap van de minister-president. De interdepartementale voorbereidingen van het MICOS-overleg en van de onderhandelingen vonden plaats in de Interdepartementale Stuurgroep Onafhankelijkheid Suriname (ISOS). Daarnaast werd de departementale Taakgroep Suriname opgericht, die bedoeld was om alle internationale aspecten van de onafhankelijkheid te inventariseren en te coördineren. De belangrijkste onderhandelaar voor Suriname was premier Arron, die de steun had van zijn vakministers en van particulieren.

Voor beide regeringen was het laveren tussen de politieke en sociale druk in beide landen tijdens de onderhandelingen over de toescheiding van de nationaliteiten en over het verblijf en de vestiging van wederzijdse onderdanen na de onafhankelijkheid. In feite waren beide partijen tot elkaar veroordeeld, ieder in de hoop/ vrees dat de ander een aantal maatregelen zou treffen of nalaten waarmee de emigratie zou worden beperkt dan wel aangejaagd. Zo moest de Nederlandse regering haar belofte gestand doen dat er geen toelatingsregeling kwam, en mochten de projecten in Suriname ter verbetering van het woon-, werk-, en leefklimaat op de korte termijn vooral niet overkomen als voorzieningen die de emigratie moesten afremmen. De Surinaamse bevolking zou in het laatste een voorbode van een toelatingsregeling kunnen zien, wat tot een toename van de migratie zou leiden. En hoewel een van de beleidsdoelstellingen van de ISOS voor het overleg luidde dat de onafhankelijkheid van Suriname per 1975 in ieder geval diende door te gaan, mochten de Nederlandse onderhandelaars niet de indruk wekken dat dit doel hoe dan ook moest worden bereikt. Suriname, zo vreesden de ISOS en de MICOS, zou daar misbruik van kunnen maken door te dreigen met vertraging om meer concessies bij Nederland af te dwingen. De Surinaamse regering op

1 Volledig ontleend aan: John Schuster, Poortwachters over migranten. Het debat over migratie in het naoorlogse Nederland (Amsterdam 1999) 155-157

haar beurt had zich, door van tevoren reeds de termijn vast te leggen waarbinnen de onafhankelijkheid moest worden gerealiseerd, kwetsbaar gemaakt voor politieke druk van de Surinaamse oppositie en Nederlandse politici. Daarnaast was zij liever niet rechtstreeks betrokken bij initiatieven die aan enige beperking van de toelating deden denken. Zoals Arron de Nederlandse regering duidelijk had gemaakt, was van Surinaamse kant geen enkele medewerking te verwachten bij een toelatingsregeling. Hij waarschuwde echter dat de opvang in Nederland niet al te goed mocht zijn, omdat dit de migratie verder zou stimuleren. Hij pleitte er dan ook voor de huisvesting niet al te aantrekkelijk te maken en geen financiële steun te geven bij de aanschaf van huisraad. Arron maakte tevens bezwaar tegen de informatiefolder van het Centraal Bureau Uitvoering Vestigingsbeleid Rijksgenoten (CBUVR), die hij veel te uitnodigend vond. Surinamers in Nederland zouden deze folder kunnen opsturen naar familie in Suriname om te laten zien hoe goed de opvang in Nederland was, waar de regering voor van alles zorgde. Maar hoewel de Surinaamse regering de migranten liever niet zag vertrekken, probeerde zij toch te voorkomen dat er alsnog een toelatingsregeling werd ingesteld en/of dat Nederland al te strikte eisen zou stellen aan de toelating van Surinamers na de onafhankelijkheid. Dat zou de emigratie alleen maar verder aanjagen en de onderhandelingen met de Surinaamse oppositie nog moeilijker maken dan al het geval was. Tijdens besprekingen over het personenverkeer tussen beide landen na de onafhankelijkheid, bezwoer Suriname's gevolmachtigd minister in Nederland, Van Eer, de Nederlandse onderhandelaars dat de oplossing van het migratievraagstuk via een toelatingsregeling onverkoopbaar was in Suriname.

Het was gezien de wederzijdse dilemma's voor beide regeringen zaak elkaar zo voorzichtig mogelijk te benaderen en over en weer concessies proberen af te dwingen. Deze dilemma's hebben de onderhandelingen over de wederzijdse toelating van onderdanen in sterke mate bepaald en geleid tot uitstel van het afscheid van Surinaamse rijksgenoten.

INSTELLING

Begin september 1974 werden de Ministeriële Commissie Onafhankelijkheid Suriname (MICOS) en de Interdepartementale Stuurgroep Onafhankelijkheid Suriname (ISOS) door de ministerraad ingesteld. De commissie bestond uit de minister-president en de meeste ministers uit het kabinet.

WERKZAAMHEDEN MICOS-ISOS

De taak van MICOS was het van Nederlandse zijde begeleiden van Suriname op de weg naar onafhankelijkheid. De interdepartementale voorbereidingen van het MICOS-overleg en van de onderhandelingen vonden plaats in de ISOS.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief is door de archiefvormer in bewaring gegeven bij de Centrale Afdeling Post- en Archiefzaken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Sedert begin 2008 stonden de archieven in opslag bij de Centrale Archief Selectiedienst te Winschoten.

Het archief is in 2009 krachtens wettelijk voorschrift door het Ministerie van Buitenlandse Zaken aan het Nationaal Archief overgedragen.

Overbrenging van een overheidsarchief

Inhoud en structuur van het archief

SELECTIE EN Vernietiging

Voor de bewerking van het archief is gebruik gemaakt van de volgende selectielijst:

- Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de Minister van Buitenlandse Zaken en de onder hem ressorterende actoren op het beleidsterrein Buitenland over de periode 1945-1990 (9 september 2002/nr. C/S/2002/2848), gepubliceerd in de Staatscourant van 14 november 2002, nr.220.

Bij aanvang bestond het archief uit 0,6 meter. Na bewerking hiervan is in totaal 0,6 meter archief voor bewaring aangewezen. De archiefstukken zijn overgedragen aan het Nationaal Archief.

Verantwoording van de bewerking

Het archief van de Ministeriële Commissie Onafhankelijkheid Suriname (MICOS) - Interdepartementale Stuurgroep Onafhankelijkheid Suriname (ISOS) maakt deel uit van de door de Centrale Archief Selectiedienst bewerkte archieven van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het Project Wegwerken Achterstand Archieven (PWAA). Ten behoeve van de bewerking werd archiefbewerkingsplan samengesteld, welke de basis vormt voor de bewerking. In het plan, welke werd goedgekeurd door het Nationaal Archief, zijn de afspraken met betrekking tot de selectie, ontsluiting, materiële verzorging en de overbrenging geregeld. Voor specifieke informatie wordt verwezen naar de afzonderlijke hoofdstukken in deze inventaris. De stukken bestaan naast agenda's notulen en overige vergaderstukken van de commissie ook uit memoranda van, voornamelijk, de Ambassadeur in Algemene Dienst (AMAD). De memoranda zijn grotendeels ondergebracht in de reeks vergaderstukken. Om de relatie tussen de memoranda en de overige stukken te behouden is het gehele archiefblok bewaard, ondanks dat de vergaderverslagen al bij andere archiefvormers zijn bewaard. Bovendien voldoet het archief aan een van de door PIVOT geformuleerde bewaarcriteria: uitvoerende handelingen die direct zijn gerelateerd aan en/of voortvloeien uit voor Nederland bijzondere omstandigheden en incidenten.

Ordering van het archief

Het archief is chronologisch geordend.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

**BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN
ARCHIEFBESTANDELEN**

- 1-10** Stukken betreffende het voorbereiden van en deelnemen aan vergaderingen van MICOS.
1973 - 1975 8 pakken en 2 omslagen
- 1** 1973 - 1974 nov.
2 1974 dec.
3 1975 jan.
4 1975 feb.
5 1975 mrt. 04 - 14
6 1975 mrt. 18 - 27, omslag
7 1975 apr.
8 1975 mei - juni
9 1975 juli - okt.
10 1975 nov. - dec., omslag
- 11** Ingekomen stukken van werkgroepen van de Koninkrijkscommissie.
1974 1 omslag
- 12** Stukken betreffende het ondersteunen van Suriname bij het opzetten van een buitenlandse dienst en een Ministerie van Buitenlandse Zaken.
1974 - 1975 1 omslag
- 13** Vergaderstukken van de departementale Taakgroep Suriname.
1974 - 1975 1 omslag
- 14** Stukken betreffende het medeontwerpen van de Rijkswet Onafhankelijkheid Suriname.
1975 1 omslag
- 15** Stukken betreffende het voorbereiden van de Akte van Erkenning van Suriname.
1975 1 omslag
- 16** Stukken betreffende het voorbereiden van en deelnemen aan vergaderingen van ISOS.
1975 1 pak